



Bruxelles, 23.5.2018
COM(2018) 406 final

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă al Estoniei pentru 2018

**și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Estoniei pentru
2018**

Recomandare de

RECOMANDARE A CONSILIULUI

privind Programul național de reformă al Estoniei pentru 2018

și care include un aviz al Consiliului privind Programul de stabilitate al Estoniei pentru 2018

CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 121 alineatul (2) și articolul 148 alineatul (4),

având în vedere Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului din 7 iulie 1997 privind consolidarea supravegherii pozițiilor bugetare și supravegherea și coordonarea politicilor economice¹, în special articolul 5 alineatul (2),

având în vedere recomandarea Comisiei Europene²,

având în vedere rezoluțiile Parlamentului European³,

având în vedere concluziile Consiliului European,

având în vedere avizul Comitetului pentru ocuparea forței de muncă,

având în vedere avizul Comitetului economic și financiar,

având în vedere avizul Comitetului pentru protecție socială,

având în vedere avizul Comitetului pentru politică economică,

întrucât:

- (1) La data de 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat analiza anuală a creșterii, care marchează începutul semestrului european de coordonare a politicilor economice pentru 2018. Aceasta a ținut cont de pilonul european al drepturilor sociale, proclamat de Parlamentul European, Consiliu și Comisie la 17 noiembrie 2017. Prioritățile analizei anuale a creșterii au fost aprobate de Consiliul European din 22 martie 2018. De asemenea, la data de 22 noiembrie 2017, Comisia a adoptat, pe baza Regulamentului (UE) nr. 1176/2011, Raportul privind mecanismul de alertă, în care nu a identificat Estonia printre statele membre pentru care urma să se efectueze un bilanț aprofundat. În aceeași zi, Comisia a adoptat, de asemenea, o recomandare de recomandare a Consiliului privind politica economică a zonei euro, care a fost aprobată de Consiliul European la 22 martie 2018. La 14 mai 2018, Consiliul a adoptat o Recomandare privind politica economică a zonei euro („Recomandarea privind zona euro”).

¹ JO L 209, 2.8.1997, p. 1.

² COM(2018) 406 final.

³ P8_TA(2018)0077 și P8_TA(2018)0078.

- (2) În calitate de stat membru a cărui monedă este euro și având în vedere legăturile strânse dintre economii în cadrul uniunii economice și monetare, Estonia ar trebui să asigure punerea în aplicare integrală și în timp util a recomandării privind politica economică a zonei euro, astfel cum se reflectă în recomandările de mai jos, în special recomandarea 1.
- (3) Raportul de țară privind Estonia pentru 2018⁴ a fost publicat la 7 martie 2018. Acesta a evaluat progresele realizate de Estonia în ceea ce privește punerea în aplicare a recomandărilor specifice fiecărei țări adoptate de Consiliu la 11 iulie 2017, măsurile adoptate pentru a da curs recomandărilor din anii anteriori, precum și progresele realizate în direcția îndeplinirii obiectivelor naționale din cadrul Strategiei Europa 2020. În urma analizei sale, Comisia concluzionează că Estonia nu se confruntă cu dezechilibre macroeconomice.
- (4) La 26 aprilie 2018, Estonia și-a prezentat Programul național de reformă pentru 2018 și Programul de stabilitate pentru 2018. Pentru a se ține seama de legăturile dintre cele două programe, acestea au fost evaluate în același timp.
- (5) Recomandările relevante specifice fiecărei țări au fost abordate în cadrul programării fondurilor structurale și de investiții europene aferente perioadei 2014-2020. Astfel cum se prevede la articolul 23 din Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului⁵, în cazul în care acest lucru este necesar pentru a sprijini punerea în aplicare a recomandărilor relevante ale Consiliului, Comisia poate solicita unui stat membru să își revizuiască acordul de parteneriat și programele relevante și să propună modificări la acestea. Comisia a furnizat detalii suplimentare referitoare la modul în care va utiliza dispoziția menționată anterior în orientările privind aplicarea măsurilor de corelare între eficacitatea fondurilor structurale și de investiții europene și buna guvernare economică⁶.
- (6) În prezent, Estonia face obiectul componentei preventive a Pactului de stabilitate și de creștere. Guvernul intenționează să treacă de la deficitul public de 0,3 % din PIB înregistrat în 2017 la excedente de 0,2 % din PIB în 2018 și, respectiv, de 0,5 % din PIB în 2019, iar ulterior să evolueze în direcția echilibrului bugetar. Obiectivul bugetar pe termen mediu este un deficit structural de 0,5 % din PIB. Conform Programului de stabilitate pentru 2018, se estimează că deficitul structural recalculat⁷ va fi de 0,8 % din PIB în 2018 și de 0,4 % din PIB în 2019 și se va menține la un nivel scăzut în anii următori. Se estimează că ponderea datoriei publice în PIB va rămâne sub 9 % din PIB în 2018 și 2019, urmând să scadă la 5,3 % din PIB în 2022. Scenariul macroeconomic care stă la baza previziunilor bugetare respective este unul favorabil. Riscurile negative pentru ipotezele privind randamentul colectării taxelor se referă, în primul rând, la unele dintre măsurile care nu sunt bine definite și afectează toți anii orizontului de timp al programului.

⁴ SWD(2018) 205 final.

⁵ Regulamentul (UE) nr. 1303/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor dispoziții comune privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune, Fondul european agricol pentru dezvoltare rurală și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime, precum și de stabilire a unor dispoziții generale privind Fondul european de dezvoltare regională, Fondul social european, Fondul de coeziune și Fondul european pentru pescuit și afaceri maritime și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1083/2006 al Consiliului (JO L 347, 20.12.2013, p. 320).

⁶ COM(2014) 494 final.

⁷ Soldul ajustat ciclic, excluzând măsurile cu caracter excepțional și temporar, recalculat de Comisie prin aplicarea metodologiei stabilite de comun acord.

- (7) Pentru 2018, Estoniei i-a fost adresată recomandarea de a respecta obiectivul bugetar pe termen mediu. Acest obiectiv este în concordanță cu o rată maximă de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete⁸ de 6,1 %, cifră care corespunde unei deteriorări permise a soldului structural de 0,2 % din PIB. Conform previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, există riscul ca în 2018 să apară o abatere de la acest obiectiv. În 2019, având în vedere faptul că deviația estimată a producției Estoniei este de 2,7 %, iar rata estimată de creștere a PIB-ului va fi inferioară ratei estimate a creșterii potențiale, rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu ar trebui să depășească 4,1 %, ceea ce ar corespunde ajustării structurale de 0,6 % din PIB rezultată din matricea de cerințe prevăzută de Pactul de stabilitate și de creștere. Pe baza previziunilor Comisiei din primăvara anului 2018, există riscul unei abateri de la această cerință în 2019 și în anii 2018 și 2019 luați împreună. În linii mari, Consiliul este de părere că Estonia trebuie să fie pregătită să ia măsuri suplimentare pentru a asigura conformitatea în 2018 și 2019.
- (8) Estonia continuă să întâmpine dificultăți majore în ceea ce privește punerea la dispoziție a unui sistem mai adecvat de protecție socială susținut de o mai bună furnizare a serviciilor. Cheltuielile consacrate protecției sociale în această țară (aproximativ 16 % din PIB) se află sub media Uniunii Europene (circa 28 % din PIB). Impactul transferurilor sociale asupra reducerii sărăciei cunoaște o îmbunătățire, dar rămâne scăzut și nu atinge media Uniunii Europene. Estonia prezintă în continuare o rată ridicată a riscului de sărăcie, în special în cazul persoanelor cu handicap, al gospodăriilor fără persoane ocupate și al persoanelor în vârstă, în special al celor care trăiesc singure. Inegalitatea veniturilor, care se ridică la 5,6 % în 2016, este în continuare mai mare decât media Uniunii Europene (5,2 % în 2016), în pofida îmbunătățirilor recente. Sunt în curs de aplicare o serie de măsuri având drept scop acordarea de prestații familiale adecvate pentru familiile mari, ceea ce a redus și mai mult sărăcia relativă în rândul copiilor. Nivelul alocației de venit minim a fost majorat și, în paralel, au fost introduse stimulente pentru reîncadrarea în muncă. Plata unei indemnizații de 115 EUR pensionarilor cu pensii mici care locuiesc singuri a reprezentat primul pas în reducerea ratei foarte ridicate a riscului de sărăcie la care este expusă această categorie. De asemenea, diferența între rata riscului de sărăcie sau de excludere socială a persoanelor cu handicap și cea a persoanelor fără handicap (20,9 % în 2016) a fost mai mare decât media Uniunii Europene (10,1 %). Finanțarea serviciilor de îngrijire pe termen lung nu corespunde nevoilor populației în curs de îmbătrânire. Rămâne de văzut care va fi impactul reformei administrative în curs asupra furnizării de servicii de înaltă calitate.
- (9) Diferența de remunerare între femei și bărbați, de 25,3 %, rămâne una dintre cele mai mari din Uniunea Europeană, deși este în scădere. Echilibrul dintre viața profesională și cea privată este promovat prin recente modificări aduse sistemului de concedii și de prestații sociale pentru creșterea copilului. Este de așteptat ca aceste modificări să constituie un stimulent pentru reîncadrarea mai rapidă în muncă a femeilor și să contribuie astfel la reducerea diferențelor de remunerare între femei și bărbați din Estonia. Modificările urmează să fie puse în aplicare între 2018 și 2020. Propunerea privind a doua etapă a reformei concediului pentru creșterea copilului este în curs de

⁸ Cheltuielile publice primare nete cuprind cheltuielile publice totale, mai puțin cheltuielile cu dobânzile, cheltuielile cu programele Uniunii care sunt acoperite integral din fondurile Uniunii și modificările nediscreționare ale cheltuielilor cu indemnizațiile de șomaj. Formarea brută de capital fix finanțată la nivel național este repartizată de-a lungul unei perioade de 4 ani. Se iau în calcul și măsurile discreționare privind veniturile sau creșterile veniturilor impuse prin lege. Măsurile cu caracter excepțional, atât pe partea de venituri, cât și pe partea de cheltuieli, sunt compensate.

dezbatere. Având în vedere ratele de sindicalizare scăzute, dialogul continuu cu partenerii sociali și consolidarea capacității acestora rămân importante în acest context, precum și în alte privințe. Nu au fost încă adoptate modificările Legii privind egalitatea de gen menite să îmbunătățească transparența salarială; odată adoptate, aceste dispoziții se vor aplica exclusiv entităților din sectorul public. Elaborarea unui instrument pentru analiza diferențelor de salarizare între femei și bărbați nu este prevăzută a avea loc înainte de 2019.

- (10) În Estonia, creșterea lentă a productivității se explică prin performanțele modeste în materie de cercetare, de tehnologie și de inovare. În condițiile în care nici măcar 0,5 % din întreprinderile estoniene nu au raportat realizarea de activități de cercetare în 2016, intensitatea activităților de cercetare și dezvoltare desfășurate de întreprinderi este de doar 0,7 % din PIB, adică jumătate din media UE, care este de 1,3 %. La această situație se adaugă scăderea semnificativă înregistrată în ultimii ani a mai multor indicatori de măsurare a inovării, cum ar fi numărul întreprinderilor mici și mijlocii care creează produse sau procese noi sau care desfășoară activități interne de inovare. Deși economia cuprinde activități cu o valoare adăugată mare și cu grad ridicat de cunoștințe, intensitatea activităților de cercetare și dezvoltare desfășurate de întreprinderi, relațiile dintre mediul științific și cel de afaceri, precum și capacitatea de inovare și capacitatea tehnologică a întreprinderilor rămân scăzute. În mod tradițional, cheltuielile publice pentru cercetare, tehnologie și inovare sunt peste media Uniunii Europene. Cu toate acestea, prioritățile nu sunt suficient de clar stabilite în cercetarea publică, această situație dovedindu-se problematică. Estonia a pus în aplicare o serie de măsuri de stimulare a rezultatelor economiei în domeniul cercetării și inovării, confruntându-se însă cu dificultăți în încercarea de a valorifica la maximum impactul acestora.
- (11) În contextul semestrului european 2018, Comisia a efectuat o analiză cuprinzătoare a politicii economice a Estoniei, pe care a publicat-o în raportul de țară pentru 2018. De asemenea, Comisia a evaluat Programul de stabilitate pentru 2018 și Programul național de reformă pentru 2018, precum și măsurile luate ca urmare a recomandărilor adresate Estoniei în anii precedenți. Având în vedere necesitatea consolidării guvernantei economice globale a Uniunii prin oferirea unei contribuții la nivelul Uniunii la deciziile naționale viitoare, Comisia a ținut seama nu numai de relevanța acestor programe pentru o politică bugetară și socioeconomică sustenabilă în Estonia, ci și de conformitatea lor cu normele și orientările Uniunii.
- (12) Consiliul a examinat Programul de stabilitate pentru 2018 prin prisma acestei evaluări, iar avizul său⁹ se reflectă îndeosebi în recomandarea 1 de mai jos.

RECOMANDĂ ca, în 2018 și 2019, Estonia să întreprindă acțiuni astfel încât:

1. Să se asigure că rata de creștere nominală a cheltuielilor publice primare nete nu va depăși 4,1 % în 2019, ceea ce corespunde unei ajustări structurale anuale de 0,6 % din PIB. Să îmbunătățească adecvarea sistemului de protecție socială, în special pentru persoanele în vârstă și pentru cele cu handicap. Să ia măsuri pentru a reduce diferența de remunerare dintre bărbați și femei, inclusiv prin îmbunătățirea transparenței salariale în sectorul privat.

⁹ Emis în temeiul articolului 5 alineatul (2) din Regulamentul (CE) nr. 1466/97 al Consiliului.

2. Să promoveze cercetarea și inovarea, în special prevăzând stimulente eficace în favoarea extinderii bazei de inovare.

Adoptată la Bruxelles,

*Pentru Consiliu,
Președintele*